

Předmluva

Bohatá historie Jevišovic a zvláště jejich významná účast v dějinách Moravy i našeho národa koncem 14. století a v prvních dvou třetinách století patnáctého byly důvodem pro mnohé vlastivědce, historiky i romanopisce, aby se Jevišovicemi a událostmi s nimi souvisejícími zabývali ve svých dílech.

Největší jevišovickou osobností, která zvláště v době předhusitské mnohé zaujala, byl Hynek Jevišovický zvaný Suchý Čert Hynek, jakožto tehdejší hejtman královského hradu znojemského, strhl na sebe zvláště ve sporech mezi uherským králem Zikmundem a jeho bratrem Václavem IV., králem českým, pozornost celé jihozápadní Moravy i jižních Čech. Stal se záhy jedním z předních válečníků a vojevůdců moravského markrabí Prokopa, straníka Václavova, a budil u jeho nepřátel veliký postrach. Jeho neohroženost a důkladnost s jakou ve službách Prokopových a Václavových hájil jejich zájmy, vynesla mu nakonec i ono, později tak typické, přízvisko „Suchý Čert“. Dali mu ho jeho nepřátelé především proto, že byl vysoké, hubené, suché postavy a pak, že všechny své nepřátele i nepřátele Prokopovy a Václavovy pronásledoval jako čert. Historie psaná tehdy převážně němckými, případně církevními kronikáři, označila Hynka dokonce jako loupeživého rytíře a lapku. Lze tu jen litovat, že tento hanlivý název pod dojmem této staré historie ještě dosud občas zaznívá.

Teprve novodobá historie na podkladě vědeckého bádání a řady listinných dokladů Hynka této příhany zbavuje. Velikou zásluhu na očištění jména Hynka Suchého Čerta má brněnský kanovník Jan Tenora, který v III. ročníku Sborníku historického z r. 1885 snesl v desetistránkovém článku pod názvem „Hynek Suchý Čert“ velikou řadu dokladů, které Hynka staví do správného světla. Jan Tenora tu Hynka hodnotí jako významného vojenského činitele, který jako hejtman vojsk markrabí Prokopa se postavil rozhodně na stranu krále Václava IV., aby hájil české země proti německým a nepřátelským vetřelcům a spojencům uherského krále Zikmunda v jeho snaze zmocnit se vlády v českých zemích. Podobně hodnotí osobnost Hynkovu také historik Josef Pekař ve svém díle „Žižka a jeho doba“. I má studie „Z husitských dějin Jevišovic“, uveřejňovaná v Jevišovických novinách v r. 1963 – 1966, chce být pokusem o objasnění předhusitské doby na jihozápadní Moravě a obhajobou Hynka Suchého Čerta.

Tyto historické skutečnosti kolem Hynka Suchého Čerta i vylíčení jeho osobnosti chtějí osvětlit a uvést na správnou míru i historické romány, které pro zajímavost osobnosti Hynkovy vznikly. Je to především v r. 1926 vydaný historický román J. F. Karase „Suchý Čert a Divoký Sokol“. Poněkud z jiného pohledu, ještě pod dojmem staré historie, líčí Hynka Suchého Čerta K. Nový ve svém historickém románu „Železo železem se ostří“, s podtitulkem „Rytíři a lapkové“. Velmi zajímavé události kolem Hynka Suchého Čerta byly též popudem pro Boh. Pernicu a jeho historický román „Pan rytíř Hynek Suchý Čert“, jehož rukopis svého času naše osvětová beseda zakoupila. Část tohoto románu byla před lety zveřejňována i v týdeníku Znojemsko, pod podtitulkem „Neklidná hranice“.

Velmi dobře a výstižně zpracoval události kolem Hynka Suchého Čerta i jeho dobu, na podkladě historických pramenů, nám na znojemsku dobře známý ředitel školy pan Václav Jaša, ve svém historickém románu, nazvaném „Suchý Čert“. Tento román, jehož rukopis jevišovická Osvětová beseda rovněž od autora zakoupila, líčí postavu Hynka Suchého Čerta tak živě a poutavě, že jsme se letos rozhodli toto dílo v Jevišovických novinách uveřejňovat. Věříme, že to bude všemi čtenáři JN přijato s povděkem.

Jevišovice, 15. ledna 1970

Dr. Ladislav

Audy

